

BRYORIA FUSCESCENS (Gyeln.) Brodo et Hawksw.
 NIEUW VOOR DE IJSELMEERPOLDERS

Bert Dijkstra

Na de drooglegging van Zuidelijk Flevoland in 1968 heeft zich op verschillende plaatsen een spontane bosontwikkeling voorgedaan. Het meeste is door menselijk ingrijpen reeds verdwenen. Enkele kleine restantjes zijn gespaard gebleven (Hoogesteeger 1983). Tijdens een excursie op 23 januari 1980 naar één van die bosjes viel al direct de grote rijkdom aan mossen en lichenen op. Als grote bijzonderheid is toen het licheen *Bryoria fuscescens* (syn. *Alectoria fuscescens*) epifytisch gevonden.

Bryoria fuscescens is reeds van meerdere plaatsen uit Nederland bekend. Terrestrisch komt de soort zeer schaars voor in droge duingebieden van o.a. Terschelling, Ameland en Vlieland (Ketner-Oostra 1972). Epifytisch zijn verspreid over Nederland enige waarnemingen bekend; op eik van enkele plaatsen in Drenthe, op Terschelling en Vlieland; op een dode stronk in Sellingen (Gr.) en op wilg op Voorne en in de Biesbosch. In de vorige eeuw kwam de soort voornamelijk voor op dood hout. Buiten Nederland komt *Bryoria* frekwenter voor in bergachtige streken als o.a. Schotse hooglanden, Ardennen, Vogezen en de Alpen (mond. med. A.M. Brand, Dobson 1979, Duncan 1970).

Bryoria werd gevonden op een struikvormige wilg op ong. 1.5 m, op een scheefhangende tak. Het betrof één plukje met een lengte van 3 cm. De vindplaats ligt in een wilgenbos ten zuidoosten van de Oostvaardersplassen en grenzend aan de Lage Vaart (hok. 26. 14.53). Het wilgenbos bestaat hoofdzakelijk uit struikvormige Amandelwilg (*Salix triandra*), Katwilg (*S. viminalis*) en boomvormige Schietwilg (*S. alba*). (Hoogesteeger 1983). De hoogte is ong. 5 m. Vooral de struikvormige wilgesoorten zijn door hun scheefgeëxponeerde stammen rijk aan epifytische mossen en lichenen. De kruidlaag is vrij ruig en bestaat hoofdzakelijk uit Grote brandnetel (*Urtica dioica*) en Riet (*Phragmites australis*).

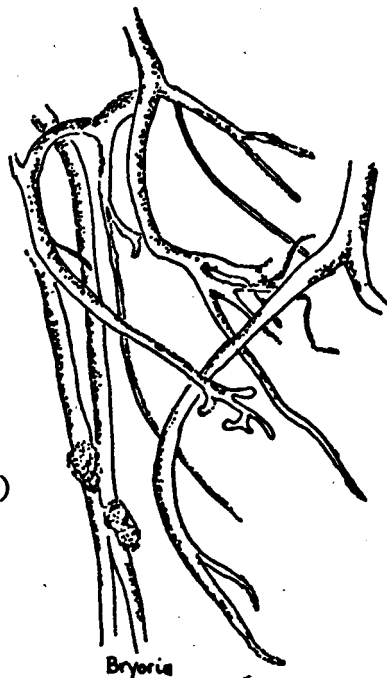
De vindplaats in Z.-Flevoland sluit wat betreft standplaats het meest aan bij die van de Biesbosch.

Het boscomplex strekte zich voor 1980 verder naar het zuidwesten uit dan nu het geval is. Echter tijdens de discussie over het vaststellen van de reservaatgrenzen van de Oostvaardersplassen (eind 1979, begin 1980) is de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders in ijl tempo begonnen met het in cultuur brengen van o.a. het wilgenbos. Van het nu nog resterende gedeelte is een soortenlijst gemaakt (tabel 1). De soortenlijst wijkt af van die door Sipman (dit nummer, blz.25) gegeven lijst voor de Blocq van Kuffeler door een groter aandeel van korstvormige soorten.

De in de lijst genoemde *Porella platyphylla* en *Ptilidium pulcherrimum* zijn in de IJsselmeerpolders zeldzaam.

Lichenen

<i>Bryoria fuscescens</i>	1
<i>Gladonia coniocrea</i>	1
<i>Evernia prunastri</i>	2
<i>Hypogymnia physodes</i>	2
H. <i>tubulosa</i>	2
<i>Lecanora conizeoides</i>	3
L. <i>expallens</i>	2
L. <i>saligna</i>	1
<i>Lepraria incana</i>	2
<i>Micarea prasina</i>	1
<i>Parmelia caperata</i>	1
P. <i>subaurifera</i>	2
P. <i>sulcata</i>	3
<i>Physcia adscendens</i>	1
P. <i>tenella</i>	1
<i>Ramalina farinacea</i>	2
<i>Usnea subfloridana</i>	2 (tot 2 cm)
<i>Xanthoria candelaria</i>	1

Musci

<i>Amblystegium riparium</i>	2 t
A. <i>serpens</i>	2 t,e
<i>Barbula unguiculata</i>	1 t
<i>Brachythecium rutabulum</i>	3 t,e
B. <i>salebrosum</i>	2 e
B. <i>velutinum</i>	2 e
<i>Bryum argenteum</i>	1 t
B. <i>bicolor</i> (s.l.)	1 t

B. capillare	<u>2</u> e	Orthotrichum affine	<u>2</u> t.e
Calliergonella cuspidata	<u>1</u> t	Physcomitrium pyriforme	<u>1</u> t
Ceratodon purpureus	<u>2</u> t,e	Plagiothecium denticu-	
Cirriphyllum piliferum	<u>1</u> t	latum	<u>2</u> t,e
Climacium dendroides	<u>1</u> t	Polytrichum juniperinum	<u>1</u> t
Dicranoweissia cirrhata	<u>1</u> e	Pseudoscleropodium purum	<u>2</u> t
Dicranum scoparium var.		Rhytidiadelphus squarro-	
scoparium	<u>1</u> e	sus	<u>1</u> e
Drepanocladus aduncus	<u>1</u> t	Ulotia crispa	<u>2</u> e
Eurhynchium praelongum	<u>2</u> t,e		
Hypnum cupressiforme	<u>2</u> t,e	<u>Hepaticae</u>	
Mnium hornum	<u>2</u> t	Lophocolea bidentata	<u>1</u> t
		L. heterophylla	<u>2</u> e
		Porella platyphylla	<u>1</u> e
		Ptilidium pulcherrimum	<u>1</u> e

Tabel 1; Lijst van gevonden lichenen en mossen in het wilgenbos op de kavels Ez 34, Ez 39

e = epifytisch, t = terrestrisch, = verzameld
1 = 1 - enkele ex., 2 = meerdere ex., 3 = vele ex.

Literatuurlijst

- Dobson, F. 1979. Lichens. Surrey 319 p.
 Duncan, U.K. 1970. An Introduction to British Lichens. Market Place. 292 p.
 Hoogesteeger, F.J. 1983. De natuurlijke wilgenbossen in Zuidelijk Flevoland. Flevobericht nr. 216: 191 - 197.
 Ketner-Oostra, R. 1972. Het terrestrisch voorkomen van Alectoria fuscescens (Gyeln.s.l.) in de droge duinen van Terschelling. Gorteria 6: 103 - 108.